

הקול קול יעקב

נתיב השלום

ליקטתי וערכתי
יעקב שמואל לוינסון

ירושלים תובב"א
מנחם אב תש"פ

כתובת המחבר:

יעקב שמואל לוינסון
רחוב פתח תקוה, 5
ירושלים
02-5001321

©
כל הזכויות שמורות

עריכה, עיצוב ועימוד
מיכאל עוברני
052-7613196

"הקול" קול יעקב..."

(בראשית, תולדות כז, כב)

"הלל אומר:
הוי מתלמידי של אהרן,
אוהב שלום ורוזף שלום,
אוהב את הבריות
ומקרנ לתורה"

(אבות א, יב)

RABBI AMRAM OPMAN
OFFICIAL JUDGE OF THE EIDAH HACHAREIDIT
5 RABBEINU GERSHOM STREET
TEL: 02-5821998
JERUSALEM
E. ISRAEL

עמרים אופמאן
מ"צ העדה החרדית
ד"ר מ' בשיבת שער השמים
אל ספרי המגיד ח"י סוקולין עם כיכר פתח ישראל
רבינו גרשום 5 טל: 02-5821998
פניהין ירושלים חוב"א

אשר די יהו גאון הארץ
עליו מלי יצוי הנכרז עם זכא אלקים מלקים
פרי הקסוד יערק שמאיל עניסון שלטון
שלי קונסמוסם אמילום ין אר דלם עזא מנאני
וסוד הקדש וק מקיא מקצמיניק ומצקמי
מחלוקי הק' המלכר הקדש קלם האדם
ומקב (הקרב) נחא מפרטין מוצא לי בנאני קוד דלם
וכפ' נחמ צקמי (אלי) ממאיל אלקים ואלקים
אקטריס השע נתיב השלום וקן מקלא ק
האני מ ומאיל השלום וסר זכא צמות הקניסות וסארה
ואקריס מ קניס ממטמו חוצה (הקניס) יתן
ממנו כ' סקניס ממנו סוד קדוצא דקלילות האן
סאני ומקניסם קצמיין ויטל כ

הלא אכרז הקדש המלכה

[Handwritten signature]

עמרם אופמן

מו"צ העדה החרית

ור"מ בישיבת שער השמים

מו"ל ספרי המגיד מקוון'ניץ עם ביאור פתילת ישראל

רבינו גרשום 5 טל' 02-5821998

פעיה"ק ירושלים תובב"א

יום ו' י"א תמוז תש"פ

הביא אלי ידידי הנכבד ת"ח וירא אלוקים מרבים הרב החסיד יעקב שמואל לוינסון שליט"א שני קונטרסים מלאים חן.

א' בשם עולם הנגינה וסוד ההבל ובו מביא מקדמונים ומדברי האר"י הק' המשכת ההבל כפה האדם ומקורו הנעלם והוא מתבטא ויוצא ע"י הנגינה ביד בכלי וכפה והם דברים נאים משמחים אלוקים ואנשים.

וקונטרס השני נתיב השלום ובו מבואר גודל מעלת השלום אשר בכחו לדחות הקליפות ולטהר האויר וממילא תמשך שפע והשפעות טובות.

ואברכו שיפצו מעינותיו חוצה ורבים יהנו ממנו כמו שנהנים ממנו מאד בעצות לבריאות הגוף כידוע ומפורסם בעיה"ק ויישר כח.

הכו"ח לכבוד התורה ולומדיה

הסכמה זו נתנה לספרי הראשון ונדפסה כאן בהסכמתו

- ♦ ישיבה גבוהה לבעלי תשובה
- ♦ כולל אברכים בעלי תשובה
- ♦ מדרשה לבנות בעלות תשובה

מכתב ברכה

בס"ד. יום הששי ג' אדר ראשון תשע"ט. ירושלם ת"ו.

יום הילולא של מו"ז אא"ק ציסי"ע איש מופת רבי יעקב מונסה זצ"ל

סנהדרין (צ"ט סע"א): "תניא היה רבי מאיר אומר הלומד תורה ואינו מלמדה זהו כי דבר ה' בוח".

וכתב עלה הגאון יעב"ץ ז"ל בהגהותיו: "ההכותב ומבאר אותה למען המשכילים בינו והתלמידים יעמדו על האמת, ויוסיפו לקח טוב, אין לימוד גדול מזה, ואין כבוד לתורה גדול ממנו".

וזו לשון קדשו של הגאון יעב"ץ ז"ל בספרו מגדל עזו (עלית הכתיבה אות ב'): "אם כותב חידושי תורה ומוסר לרבים אין קץ לשכרו, צדקתו עומדת לעד ובודאי אין לך הרצת תורה גדולה מזו, וזכות הרבים תלוי בו כי יעמיד תלמידים הרבה, ישוטטו רבים ותרבה הדעת את ה', וביחוד אם הוא דר במקום שאין התורה חביבה, ובשעת המכנסין שאין הדיבור פועל מאומה, פור דברך בארבע רוחות העולם, ולא ימלט שימצאו מקומות שדברי תורה חביבים עליהם ועשו פרי תבואה, ויתקיים על ידך כי לא תשכח מפי זרעו. עוד תדע שכל דבר חכמת בינה עם שקנה מציאות חלוש במחשבת הלב, וצורך שכלי, והבל הדבור, ודאי עושה רושם גדול גם בעליונים ובוקע אווירים, **מכל מקום לא יצא לאור עולם להשיג מציאות עצמי חזק מאוד, עד שיכתב בספר**, כי על ידו נבראים עולמות חדשים כמו שאמר בספר הזהר, ומן הוא והלאה קנה קדושה ושפע על המכתב ההוא אור עליון", ועוד עיין שם.

והגאון רבי אליהו הכהן ז"ל בספרו היקר שבת מוסר (סוף פרק ל"ה) האריך במעלת המחדש חידושי תורה ואביא כאן מעט מלשונו הקדושה: "כשם שעל ידי המצות והימים שאין אדם חוטא בהם נארג מלבוש, כך מכל חדושי תורה שאדם כותב נבנים למעלה היכולת וחופות נפלאים שתתענן בהם הנשמה וכו', ובהיות כן ראוי לאדם שכל חידוש שמחדש שיעלה על הספר, כדי שיפעול בנין למעלה, ואפילו חידוש קטן אל יא קל בעיניו וכו'" עש"ב, ועיין גם לאון רבי חיים פאלאגי ז"ל בספרו נפש חיים (מערכת ח' אות כ') ע"ש.

מעלת ידידנו היקר, טוב ומטיב לבריות, רבי יעקב שמואל לוינסון שליט"א הראה לי חיבורו היקר הנקרא בשם "הקול קול יעקב", אשר בו ליקט וסידר בטוב טעם מפי ספרים וסופרים עניני קנין המדות הטובות הנצרכות לעבודת ה' ולהתעלות ולהתקדם בעבודת ה' בשמחה וכו' ועוד, כאשר תחזינה עיני המעיין הי"ו.

והנה כבר ברנים גדולים שליט"א עלו בהסכמה על חיבורו זה, וגם אני עני כיהודה ועוד לקרא תיכון ידי עמהם, והנני לברכו שהפך ה' בידו יצלח ודבריו יעשו פרי לטובה ישוטטו רבים ותרבה הדעת בקנין המדות הטובות, אשר כבר לימדנו החסיד רבינו יונה גירונדי זצ"ל בפירושו היקר למסכת אבות (פ"ג מ"ז): "אם אין דרך ארץ אין תורה. רצונו לומר שצריך תחילה לתקן את עצמו במדות ובוה תשכון התורה עליו, שאינה שוכנת לעולם בגוף שאינו בעל מדות טובות, לא שילמוד התורה ואחר יקח לו המדות, כי זה אי אפשר" ודוק היטב.

בידידות ובברכה"ת

28/10/2019 חיים סופר

תוכן הענינים

9.....הקדמה

פרק א

15 **השלום - יחוד כנגד פירוד**

- 15 פירוד - מחלוקת ובריאת העולם
- 15 מחלוקת לשם שמים - הלל ושמאי
- 17 מעשה ברבן גמליאל הנשיא
- 18 עשה לך רב
- 19 על האחדות - השלום וקיום העולם

פרק ב

21 **שלום למעשה**

- 21 שלום לעצמו
- 21 תשוקת הנפש ודבקות בהשם
- 22 התאמצות הנפש
- 22 עת רצון ע"י אתערותא דלעילא
- 23 התעוררות על ידינו ע"י אתערותא דלתתא

פרק ג

25 **עשרה צעדים בנתיב השלום**

- 25 א. החלטה מוחלטת לשנות - כח רצון במצח
- 26 ב. ביטול פנטזיות

תוכן הענינים

27	ג. הכרה בהשגחה פרטית (חכמה)
30	ד. הכרת הטוב (בינה)
32	ה. שמחה בחלקו (חסד וגבורה)
33	ו. תקון כללי של כל המידות (תפארת)
34	ז. אמונה וביטחון בה' (נצח והוד)
36	ח. אוהב שלום לעצמו (יסוד)
36	ט. שלום בית - יחוד שלום (יסוד) ובית (מלכות)
37	י. שלום בעולם (התולדות)

לסיכום

38 **עשרה צעדים בנתיב השלום**

הקדמה

מידת השלום היא האחדות כמו שהיה לפני בריאת העולם הגשמי, שהיה רק אור האין סוף פשוט כביכול ברוך הוא.

המחלוקת, שהיא פירוד, התחיל בבריאת העולם, כמו שכתוב, "בראשית ברא אלוקים, את השמים ואת הארץ" (בראשית א,א).

עבודתנו היא, לחבר ולהתאחד לגמרי במעשה הגשמי (הארץ), עם שורשו הרוחני (השמים). ועל ידי זה, נעשה יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה.

בספר הזה, "הקול קול יעקב - נתיב השלום", בניתי תהליך לתיקון המידות, כדי להגיע לרמה של "אוהב שלום ורודף שלום", קודם איש לעצמו, ואחרי זה בשלום בית, ובהמשך העולם כולו.

הסולם שבניתי, מבוסס על ספרים קדושים, בבחינת סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה. כשסיימתי, ראיתי שהכל לפי סדר הספירות הנסתרות.

הספר מתאים כהמשך לספר הקודם "הקול קול יעקב - תורה למעשה בעבודת השם", כולל דברי תורה וחזוק על מחשבה חיובית ושמחה.

הקדמה

הרבה לומדים ספרי מוסר, אבל עד כמה זה משפיע?
ישבתי בסדנת בריאות עם מטופלים תלמידי חכמים, והם הסכימו
שזו בעיה.

אחרי דיון של כחצי שעה, הגיעו לסכום:

חייבים החלטה מוחלטת לשנות!

אם לא תבחר, זה לא יהיה. ובנוסף, צריך תוכנית להתקדם.
הספר "נתיב השלום" נולד מהדיון הזה, דורש החלטה וממליץ על
תוכנית מפורטת.

ב'סולם יעקב' הזה, שמתי כעשרה צעדים כדי להגיע, בעזרת ה',
לישוב הדעת ושלום:

א. החלטה מוחלטת לשנות. ב. ביטול פנטזיות. ג. הכרה בהשגחה
פרטית. ד. הכרת הטוב. ה. שמחה בחלקנו. ו. תיקון כללי במדות.
ז. אמונה וביטחון. ח. אוהב שלום לעצמו. ט. שלום בית י. שלום בעולם.
חיזוק באמונה וביטחון בה', עם תיקון המידות, מביא שלום לעצמו.
זה בלתי אפשרי, לאדם להיות משוחרר מדאגה, רק אם הוא בוטח
בהשם.

בקיצור, חיזוק באמונה וביטחון בה', עם תיקון המידות, מביא אדם
לשלום עם עצמו. כשיש שלום בבית, אפשר להשפיע על אחרים
ולהוסיף שלום בעולם.

הקדמה

בהכרת הטוב לכל מי שעזר לי, אני רוצה לברך אתכם בברכת שלום
ונשיאת חן בעיני ה' ולבריאות, ונזכה ל- ואני קרבת אלוקים לי טוב.

יעקב שמואל לוינסון

עיה"ק ירושלים תובב"א

מנחם אב תש"פ

י' - יענך ה' ביום צרה, ישגבך שם אלוקי יעקב.

ש' - שלום רב לאוהבי תורתך, ואין למו מכשול.

ל' - ואני קרבת אלוקים לי טוב.

גהי
שלום
קול ק
עקב
ב הש
הה
קול י
גתי
שלום
ל

"הקול" קול יעקב..."

(בראשית, תולדות כז, כב)

מאמר נתיב השלום

"עץ חיים היא..."
דרכיה דרכי נועם,
וכל נתיבותיה שלום"

(מיושלי ג, ז)

פרק א

השלום - יחוד כנגד פירוד

פירוד - מחלוקת ובריאת העולם

מידת השלום היא האחדות כפי שהיה לפני בריאת העולם הגשמי, שהיה רק אור אין סוף פשוט כביכול. המחלוקת, שהיא פירוד, התחיל בבריאת העולם.

כותב האדמו"ר מסלונים זצוק"ל, הנתיבות שלום, בפירושו על פרקי אבות: "כי מיד ביום שנברא אדם הראשון כבר באה המחלוקת לעולם בענין קין והבל, כי כל מציאות העולם הזה עלמא דפרודא, עולם הפירוד והחילוק הגורם למחלוקת".

"בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ" (בראשית א, א).

מחלוקת לשם שמים - הלל ושמאי

"הלל ושמאי קבלו מהם, הלל אומר: הוי מתלמידיו של אהרן, אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות, ומקרבן לתורה" (אבות א, יב).

המדרש רבה (בראשית א, טו) מביא את המחלוקת של בית הלל ובית שמאי על בריאת שמים וארץ:

השלום - יחוד כנגד פירוד

"בית שמאי אומרים השמים נברא תחלה ואח"כ נבראת הארץ. ובית הלל אומרים הארץ נבראת תחלה ואח"כ השמים".

והמדרש ממשיך: "א"ר שמעון בן יוחאי, תמיה אני היאך נחלקו אבות העולם, בית שמאי ובית הלל, על בריאת שמים וארץ, אלא שאני אומר שניהם לא נבראו אלא כאלפס וכסויה". ["כאלפס וכסויה" - שהאומן עשה אותם בבת אחת, (לפי פירוש מתנות כהונה)].

הבעל שם טוב צוק"ל לפי הספר "כתר שם טוב" (סימן נט) מביא על החיבור שמים וארץ, "שצריך האדם לקשר ולחבר מעשה הגשמי ברוחני - לחבר את המעשה אל המחשבה - והכוונה הרוחנית שבו, כן שמעשה הגשמי (ארץ) יתחבר ויתאחד לגמרי עם שורשו הרוחני (שמים) ועל ידי זה נעשה יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה".

המשנה בחגיגה (דף טז), מביאה בענין היתר סמיכה על בהמה ביום טוב, שהיא מחלוקת הראשונה שהיתה בחכמי ישראל (רש"י). התוספות מסביר שבין הלל ושמאי היו ד' מחלוקות בהלכה בלבד. ומשרבו תלמידי שמאי והלל רבו מחלוקת בישראל, ונחלקו לב' כיתות".

הלל אומר: הוי מתלמידים של אהרון, אוהב שלום, רודף שלום, אוהב את הבריאות, ומקרבן לתורה" (אבות א, יב).

בגמרא במסכת שבת (דף לא ע"א): "ת"ר מעשה בנכרי אחד שבא לפני שמאי (עם שאלות לא מכובדות). גער בו והוציאו בנזיפה. הלל היה סבלן וקיבל אותו". ומסכמת הגמרא: "קפדנותו של שמאי בקשה לטורדנו מן העולם, ענוותנותו של הלל קרבתנו תחת כנפי השכינה".

ולאחר כל זה, במשנה היחידה משמאי בפרקי אבות (פרק א, משנה טו), שמאי שינה את שיטתו מאיש חריף לאיש רך, ואמר: "והוי מקבל את כל

השלום - יחוד כנגד פירוד

האדם בסבר פנים יפות!" ברוך, שאחרי ששמאי שמע את המשנה מחברו הלל, "והוי מתלמידים של אהרן", שמאי שינה את שיטתו ואמר "והוי מקבל את כל האדם בסבר פנים יפות!" (אדמו"ר מנחם מנדל מליובאוויטש זצוק"ל, ליקוטי שיחות, כרך כז, דף 347).

והשינוי בגישה היה מקובל בין החכמים בדורות הבאים. "וכשאמרו על רבן יוחנן בן זכאי שלא הקדימו אדם 'שלום' מעולם, ואפילו נוכרי בשוק" (ברכות יז ע"א).

מעשה ברבן גמליאל הנשיא

בגמרא בברכות (דף כז - כח.) כתוב, היה רבן גמליאל יושב ודורש בדברי תורה, ורבי יהושע עומד על רגליו, שלא קיבל רשות מהנשיא לשבת. הקהל רגזו על הפגיעה בכבודו של רבי יהושע, והעבירו את רבן גמליאל מהנשיאות. כשהחכמים מינו לנשיא את רבי אלעזר בן עזריה, שהיה רק בן שמונה עשרה שנה!

באותו יום רבי אלעזר בן עזריה נתן רשות לכל אדם להיכנס לבית המדרש. חלשה דעתו של רבן גמליאל כשראה את ריבוי התלמידים החדשים, שלא נתן להם להיכנס בימיו.

רבן גמליאל שהועבר מן הנשיאות לא מנע עצמו מבית המדרש אפילו שעה אחת! הוא לא רצה להיבטל מן התורה (פירוש המשניות לרמב"ם ידים ד, ד) והוא לא רצה להחזיק במחלוקת (ה"כותב" בעין יעקב).

כשרבן גמליאל ראה שבאותו יום שרוב החכמים הסכימו לדעת רבי יהושע בהלכה מסוימת, החליט רבן גמליאל ללכת ולפייס את רבי יהושע, וביקש ממנו מחילה. בנסיון השני התפייס רבי יהושע ומחל לו. למחר הלכו

השלום - יחוד כנגד פירוד

רבי עקיבא עם רבי יהושע לבית של רבן גמליאל, כדי להודיע על החזרתו לנשיאות, ביחד עם רבי אלעזר בן עזריה.

עשה לך רב

פעמיים באבות כתוב "עשה לך רב".

בפרק א, (משנה ו): "יהושע בן פרחיה אומר, עשה לך רב וכו'". ואחר כך, בפרק א (משנה טז): "רבן גמליאל היה אומר, עשה לך רב, והסתלק מן הספק".

יהושע בן פרחיה היה לפני הלל ושמאי. רבן גמליאל הזקן היה אחריהם. ואחרי הלל ושמאי היו מחלוקות רבות בהלכה, והיה צורך ברב כדי לפסוק את ההלכה (אבות א, משנה טז, ר"ע מברטנורה). לכן רבן גמליאל מוסיף "והסתלק מן הספק".

יהושע בן פרחיה היה לפני הלל ושמאי, ובזמנו לא היה ספק בהלכה. היה הרב שהוא מבקש סגנון אחר, כמו משפיע, יועץ, דוגמה אישית לעבודת ה' וכו', כמו כן גם בזמנינו.

ואיך אפשר למצוא רב כזה?

הגמרא ממליצה (חגיגה טו ע"ב): "והאמר רבה בר בר חנה, אמר רבי יוחנן, מאי דכתיב (מלאכי ב): "כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקש מפיהו, כי מלאך ה' צבאות הוא".

ואיך נראה מלאך ה'?

כל אחד לפי שורש נשמתו, לפי הרגשתו האישית, בלי להוריד את הזולת, שמרגיש איש אחר כמלאך שלו.

השלום - יחוד כנגד פירוד

”בא הכתוב ללמדך שכל העושה מריבה על תלמיד חכם, כאילו עושה מריבה על מי שאמר והיה העולם” (תנא דבי אליהו רבה, יח).

על האחדות - השלום וקיום העולם

בספר שערי אורה (בית שער על שערי אורה, שער ב, אות קכד) כתוב: ”והנה המידה הזאת (יסוד) נקראת בכל התורה כולה, 'שלום' וכו' מליץ טוב בין יהו"ה ובין אדנ"י, והוא המטיל שלום ביניהם ומקרב אותם לשכון ביחד בלי פירוד וקיצוץ בעולם, ונמצא יהו"ה אחד באותה שעה. ודע והאמן שאי אפשר לבא ברכה לעולם, זולתו על ידי המידה הזאת הנקראת 'שלום', ועל זה נאמה ה' יברך את עמו בשלום (תהלים כט, יא)”.

”שהרי שמידת הוי"ה היא בתפארת, ומידת אדנ"י היא במלכות, והמליץ המקשר והמחבר בין התפארת למלכות היא מידת היסוד הנקראת 'שלום'”.

לכן, היסוד, כמו בבניית בית הוא מאפשר את הבנייה. והוא עיקר הבנייה, כדי שיהיה קיום והמשך של הבניין.

וכמו כן, בכל העולם, כשיש שלום, ובפרט ”שלום בית”, ”שלום”, שהוא מידת היסוד, ושם ה', בחיבור עם הבית, שהיא המלכות, אז יש ”שלום בית”, וקיום העולם.

אני רוצה לשתף אתכם במחשבותיי על הדרך להצלחה. אני מאמין שהצלחה מבוססת על אמונה בה', ובהמשך בטחון בה', שממשיך למעשה בהצהרות חיוביות.

אמונה, זו האמונה בה', ללא ספק.

ביטחון בה', זה אומר: לסמוך עליו לגמרי, ללא ספק. בסיס איתן של

השלום - יחוד כנגד פירוד

אמונה וביטחון בה', זה היסוד לבניית גישה חיובית בחיים. זה יכול להגיע על ידי התבוננות אישית וגם דרך תפילה.

הצהרות חיוביות - כאשר חוזרים בקול על אותו משפט חיובי שוב ושוב, נבנית בנפש תכונה של חיוביות. יצירה חזותית, מחשבה בתמונות גם יכולה לעזור להגיע למטרה.

ולמעשה, איך יהודי מייצר גישה חיובית כדי להגיע למטרה? הוא בונה אמונה בה' וביטחון בה'.

פרק ב שלום למעשה

שלום לעצמו

איך אפשר להגיע לרמה של "אוהב שלום ורודף שלום"?

הרב אברהם אזולאי, צוק"ל, היה מקובל ושימש כרבה של עזה, ואחר כך של עיה"ק חברון. הוא כותב בספרו על פרקי אבות (פרק א, משנה יב):
"שתחילה צריך שיהיה הוא אוהב שלום לעצמו".

כותב הרב זונדל קרוזר צוק"ל מעיה"ק ירושלים בפירושו על פרקי אבות:
"חביב אדם שנברא בצלם והשפיל אהרן את כבודו לירד לאנשים שאין בהם אלא מה שהם בריותו של הקב"ה, ובמחשבה זאת קירבן לתורה שהתחילו לחוש את קרבתן להקב"ה ותורתו" (אור החמה על פרקי אבות א, יב).

תשוקת הנפש ודבקות בהשם

כדי להפעיל את המערכת עבור כניסת תיקון המידות בשלב הבא, דורש אהבת ה', התלהבות, ותשוקת הנפש. כידוע, לא קל לשנות מידות. כדי לשנות הרגל, צריך סיבה להפעיל כוח כנגד החזקה הנוכחי. זה דורש חשק בוער לשנות, לתקן, לבנות ולצאת מהשגרה.

שלום למעשה

כותב "היסוד העבודה": "דעיקר של כל המעשים טובים והתשובה הוא להתעורר את עצמו עם התאמצות הנפש ומגודל תשוקת הלב להראות לבבו לפני ה'" (יסוד העבודה ח"ב, פ"ה). לכן, צריכים לבחור שלימות, שלווה ושלום בחיים!

"נפשינו חכמה לה, עזרנו ומגננו הוא" (תהלים לג, ט).

התאמצות הנפש

מה יכול לתרום להתאמצות הנפש וחשק להתקדם ולהכנס לנתיב השלום, כדי לעלות למידת השלום ודביקות בה'?

לפעמים הקדוש ברוך הוא פותח לנו שערים, ולפעמים אנחנו צריכים לעשות השתדלות בעצמנו כדי להגיע.

עת רצון ע"י אתערותא דלעילא

בעת שמתעורר הרצון העליון לעורר נפשות ישראל.

- **בת קול - סוד קול השכינה** (נוצר חסד, אבות פרק ו).
"ואמר רבי יהושע בן לוי בכל יום ויום בת קול יוצאת מהר חורב ומכרזת..." (אבות ו, ב).
- **רעוה דרעוה - בשעת תפילת מנחה של שבת** "ואני תפילתי לך ה' עת רצון".
- **חודש אלול - למצוא את הדרך הטוב והישר**.
"ימי רצון... לכן מסוגל זה הזמן ביותר לתשובה" (שפתי חן, הקדמה א, ימים נוראים).

שלום למעשה

התעוררות על ידינו ע"י אתערותה דלתתא

מצד ההיגיון (ביחידים):

- בחכמת ולימוד התורה ובמיוחד פנימיות התורה.
- התבוננות על גדלות הבורא.
- מחשבה עמוקה על חסדי ה' וכו'.

מצד הרגש (רוב האנשים):

- לאחר מפגש עם איש צדיק.
- שיר מרגש ומרמם.
- תפילה מרגשת.
- הודיה לאחר ישועה.
- כתוצאה משמחה מחלקו.
- מדיבוק בעל ואישתו באהבה.
- משיחות מדליקות עם חברים טובים.
- משמחה של מצוה ובמיוחד בחג הפורים.
- בשמחה משפחתי ובמיחד בחתונות.
- ובכל זמן שיש הרגשה של הצלחה.

"א"ר אלעזר א"ר חנינא תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם ... " (גמ')

(כריתות כח)

שלום למעשה

התאמצות הנפש מביאה להחלטה מוחלטת, שמאשר שינוי בהנהגה וכניסה לנתיב השלום.

המלצה:

לפני כניסה לנתיב השלום, תכין את עצמך להיות רק במחשבה חיובית, עם מצב רוח שמח, זה יעזור לך, בעזרת ה', להצליח בפועל. (ע' בספר קודם של המחבר, "הקול קול יעקב, תורה למעשה בעבודת השם", פרק א, ב).

אזהרה:

לכל דבר שבקדושה, בדרך כלל, יש קושי והתנגדות. זה סימן שיש קדושה. מילה אחת או מחשבה אחת שלילית יכולה להשפיעה או אפילו להשמיד חשק להכנס או להמשיך בנתיב השלום.

לכן, לפני שמתחילים בדרך של נתיב השלום, מומלץ למנוע כל מחשבה לא חיובית, ולהכין דיבוק חזק לתוכנית. זה יכול להיות חיבור עם איש צדיק או עם חברים עובדי השם, בעלי גישה חיובית ומלאים שמחה בעבודת השם.

פרק ג

עשרה צעדים בנתיב השלום

א. החלטה מוחלטת לשנות. ב. ביטול פנטזיות. ג. הכרה בהשגחה פרטית. ד. הכרת הטוב. ה. שמחה בחלקו. ו. תיקון כללי במדות. ז. אמונה וביטחון בה'. ח. אוהב שלום לעצמו. ט. שלום בית. י. אוהב ורוחף שלום בעולם

"סור מרע, ועשה טוב. בקש שלום ורדפהו"
(תהלים לד)

הכנות: "סור מרע"

א. החלטה מוחלטת לשנות - כח רצון במצח

"ועתיקה קדישא גליא רצון דיליה" כי במנחת שבת מתגלה מצח הרצון דעתיקה (הכתה) שבו מלובש החסד דעתיקה.

"וכל דינין מתכפיין" וכל הדינין בין דינין העליונים של קדושה ובין דינים התחתונים של החיצונים נכפים ונכנעים.

"ומשתכח רעותא וחדו בכלא" ונמצא רצון ושמחה בכל העולמות (זהר יתרו

פח:-פט. עם פירוש מתוק מדבש).

עשרה צעדים בנתיב השלום

אני רוצה לשנות!

”ובחרת בחיים למען תחיה אתה וזרעך” (נצבים ל, יט).

שאתה תחליט בכל העוצמה שבך, לא תושפע מההשפעות שיצוצו סביבך. אם לא תבחר, זה לא יהיה. כי כשאתה תחליט באמת, השער להצלחה יהיה פתוח!

ב. ביטול פנטזיות

ביטול הקליפות המעכבות הקדושה ”וכל שולטני רוגזין ומארי דדינא כלהו ערקין” (כגונא, זוהר הק’ ח”ב קלה, א).

תת-הכרה אצלנו מלאה מילדות בכל מיני חלומות וציפיות לא מציאותיות. תחת השיחים הדמיונים, בחושך של התת-ההכרה של המוח של כל אחד ואחד, הקליפות מספקות אותנו עם מחשבות שליליות, מחשבות של השוואה בין המציאות שלנו כעת והחלום המקורי.

תגלו אותם מאור השכל והתפילה, כמו בכניסת יום שבת קודש, והם יברחו, עם סיעתא דשמיא.

”רעו דילה. דגלי לה. לבטלא בכל קליפין. ישוי לון בנוקביהון. ויטמרון בגו כפין” (זמירה ”בני היכלא” סעודה שלישיית בשבת קודש).

"עשה טוב"

המוחין (שכל)

ג. הכרה בהשגחה פרטית (חכמה)

"חכמה מוחא אהו מחשבה מלגו" (פתח אליהו, הקדמה לתיקוני זוהר).

כתוב בספר התניא (לקוטי אמרים פרק ו'): "ושכל המולידן הנחלק לשלש שהן חכמה בינה ודעת מקור המדות, כי המדות [חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד, מלכות] הן לפי ערך השכל".

"המשכיל כל דבר נקרא בשם חכמה, כ"ח מ"ה. וכשמוציא כוחו אל הפועל, שמתבונן בשכלו להבין דבר לאשורו ולעמקו מתוך איזה דבר חכמה המושכל בשכלו נקרא בינה [ע' בהכרת הטוב].

"ועל כן דעת הוא וכו' לשון התקשרות והתחברות וכו' ועל כן הדעת הוא קיום המדות וחיותן" (תניא פרק ג).

סיפר האדמו"ר מבאיאן שליט"א (מוצ"ש תשס"ה): "אולם 'התולדות' בשמעו דברים אלה מפי הבעל שם טוב לא רצה לקבלם, כי רחוק היה הדבר בעיניו לומר שהדיבורים היוצאים מפי הגוי יהיה בהם השגחה פרטית כאילו הם שלוחים אליו מאת הקב"ה מן השמים על ידי הגוי הזה, ולא רצה לקבל דברים אלו.

וחזר הבעש"ט עוד פעם והסביר לו הענין הזה, ואמר ל'התולדות': "כי יכול אתה להבין דברים אלו, אלא שאין אתה רוצה". ובמלים האלו נפרדו וחזר 'התולדות' לאכסניא שלו.

ויהי בהיותו בדרך לאכסניא היה שם עגלה של נכרי מלאה קש שנהפכה

עשרה צעדים בנתיב השלום

על הדרך, והגוי חיפש מי שיעזור לו להרימו. וכשראה את התולדות הולך בדרך ביקש ממנו שיעזור לו. והוא בהיותו טרוד במחשבותיו ענה לו כי אינו יכול.

וחזר הגוי וביקשו לעזור לו באמרו לו: "יכול אתה אבל אינך רוצה!".

וכש'התולדות' שמע שמפי הגוי יוצאים מלים הללו, שזה עתה שמעם מפי הבעש"ט הק', חזר ורץ תיכף להבעש"ט וקיבל עליו מרותו אז.

השגחה פרטית

"חסד ה' מלאה הארץ" (תהלים לג).

הגמרא מביאה (סנהדרין לט ע"ב): "ואמר ר' חנינה: אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה, שנאמר "מה' מצעדי גבר כוננו" (תהלים לז, כג), "ואדם מה יבין דרכו" (משלי כ, כד).

אמר הבעל שם טוב זצוק"ל (ספר כתר שם טוב, מו): "הכל בהשגחה פרטית ממנו יתברך וכו' ולעתיד, בימי המשיח, יעביר רוח הטמאה ויתגלה השגחתו יתברך בפרטות, וזהו אין בין העולם הזה לימות המשיח אלא שעבוד מלכיות (ספר כתר שם טוב, תרז). ובנוסף, "כי צדיק באמונתו יחיה (חבקוק ב, ד). כי המאמין בהשגחה פרטית של ה' יתברך ויודע שכל מארעותיו של האדם הם ממנו יתברך וכו'".

ותלמידו, 'התולדות' מסביר (ספר תולדות יעקב יוסף, וישלח): "רק מלכות הוא מכוסה ומשועבד אל הקליפה ומסתיר עיני השגחתו ית' מבני אדם, ולעתיד בימות המשיח אשר את רוח הטמאה יעביר מן הארץ, אז יתגלה השגחתו ית' בפרטי פרטות וכו'".

עשרה צעדים בנתיב השלום

מעשה המנתח האכזר

תחשבו, אנחנו עומדים בחדר ניתוח במרכז רפואי. שוכב על שולחן הניתוח איש חצי ישן, קשור, באמצע חדר גדול, צבע ירוק, פשוט, סטרילי.

חוץ מכל מיני מכשירים, ציוד שונה, עומדים כל מיני אנשים גם כן בלבוש ירוק, שמדברים ביניהם. אור חזק זורח על האיש השוכב. הם שמים איזה מסכה מעל האף והפה שלו, ובתוך כמה דקות הוא נראה כישן.

פתאום, איש גבוה, הלבוש גם הוא בירוק עם מסכה על פניו מבקש סכין. הוא מתחיל לחתוך עמוק בתוך הבשר של האיש הקורבן הרדום על המיטה. מסכן, אנחנו חושבים בכעס, איזה אכזר! רוצח!

ככה זה נראה מבחוץ.

האמת, שזה רופא מנתח בכיר מסור שעובד כדי להציל את חייו של ה"מסכן" החולה.

בזה אנחנו מכירים ומבינים. אבל בהרבה דברים בעולם שאין לנו נסיון, יכולים לעשות עלינו רושם שהם לא טובים, ואין לנו שום מושג באמת מה קורה.

אמונת הצדיקים בהשגחה פרטית

הצדיקים באמונתם רואים יותר עמוק. הם מבינים שעושים השתדלות ואחר כך סומכים על השגחה פרטית ורצון השם.

זה ידוע מסיפורי מעשיות בגמרא כמו זה של רבי נחום איש גז, שאחר כל מאורע היה רגיל לומר "גם זו לטובה" (תענית כא ע"ב, סנהדרין קה ע"ב).

גם רואים משהוא דומה מתלמידו, רבי עקיבא שאמר בקביעות: "כל מה שהקב"ה עושה, הוא עושה לטובה" (ברכות ס ע"ב).

עשרה צעדים בנתיב השלום

לימוד והתבוננות בפרק כ"ג בתהילים

כתב האדמו"ר מנחם מנדל מלובביץ זצוק"ל (בספר שמחה וביטחון בה', קל):

"ועצה היעוצה וגם פשוטה היא ההתחזקות בבטחון בהשם יתברך בורא עולם ומנהיגו שהוא המשגיח על כל אחד ואחת בהשגחה פרטית, ובהתבוננות בדברי נעים זמירות ישראל (המלך דוד) "ה' רועי לא אחסר וגו' ה' לי לא אירא", ותלמוד איזה פעמים מזמור האמור (סימן כ"ג בתהלים) עד שתדע תוכנו היטיב ומזמן לזמן תתבונן בזה וכו' שהשי"ת הוא וכו' הטוב להיטיב ומשגיח על כל אחד ואחת בהשגחה פרטית" (אגרות קודש חכ"ב ע' פא).

הכרה בהשגחה פרטית מביאה להכרת הטוב.

ד. הכרת הטוב (בינה)

"ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה' אלוקיך ולביתך... " (דברים כו, יא).

תודה ה' על הכול!

הכרת הטוב, יכולה להביא אדם להיות שמח בחלקו, וגם להביאו לתשובה מאהבה, עין טובה, לב טוב, ולמידות טובות בכלליות. אך הקודם לכל שתהיה לנו הכרת הטוב להקב"ה.

"ובנו בחרת מכל עם ולשון" (תפילת שחרית לפני קריאת שמע). אבינו מלכנו שברא את עולמו כדי להיות מלך, ושיהיה לו עם (ספר עץ חיים, פרק ב).

לאחר מכן, נחשוב "קדשנו במצוותיך, ותן חלקנו בתורתך" (תפילת שחרית, שבת). הכרת הטוב, בעובדה שיש לנו את התורה הקדושה, והכרת הטוב לכל

עשרה צעדים בנתיב השלום

מה שיש לנו, ונפרט ככל האפשרי. מי שיש לו יותר הכרת הטוב, כתוצאה מכך יהיה שמח יותר בחלקו.

הכרת הטוב מביאה לשלב הבא, לשמחה בחלקו.

לסיכום עד כה:

ההחלטה מוחלטת (הרצון), וביטול פנטזיות (ביטול הקליפות), ביחד עם הכרה בהשגחה פרטית (חכמה), והכרת הטוב (בינה), ממשיכים להשפיע ולעזור לתקן המידות בהמשך (שכל או מוחין שנכנסים למידות, חסד, גבורה וכו') בנתיב השלום.

עשרה צעדים בנתיב השלום

מבוא למידות

”בינה לבא ובה הלב מבין” (מפתח אליהו, הקדמה לתיקוני זהר).

הלב מבין - שילוב רגש עם מחשבה.

ב”פתח אליהו” (בהקדמה לספר תיקוני זהר) כתוב: ”חכמה מוחא איהו מחשבה מלגאו. בינה לבא ובה הלב מבין”.

”החכמה היא כללות ועיקר המוחין שעל ידו נמצא כח המחשבה, והוא בפנים תוך גולגולת הראש. הבינה היא בלב, ובה אמרו חז”ל (ברכות סא) הלב מבין... הנה מוח הבינה שמקומה למעלה בצד שמאל של הראש, כנגד מוח החכמה שבצד ימין, ייחס אותה כאן ללב, לפי שעיקר גילוי אורות הבינה מתגלים בלב, שהוא גם כן בצד שמאל תחת מוח הבינה (פירוש מתוק מדבש על פתח אליהו, בשם ספר עץ חיים של”א פ”ד).

”הלב מבין” - המידות (הרגש)

ה. שמחה בחלקו (חסד וגבורה)

אנחנו שמחים עם כל החסדים מהקב”ה, וגם מצד הגבורה, שמחים ומקבלים את כל ההגבלות מהקב”ה, הכל לטובה.

”אמר רב יהודה אמר רב בכל יום בת קול יוצאת ואומרת כל העולם כולו ניזון בשביל חנינא בני, וחנינא בני דיו בקב חרובים מערב שבת לערב שבת...” (תענית כד ע”ב, חולין פו ע”א, ברכות יז ע”ב).

”השמחה היא הרגשה פנימית, הנובעת מעומק הלב, והיא הרגשה של

עשרה צעדים בנתיב השלום

אושר ועונג, הבא מסיפוק...” (“השמחה באספקלרית היהדות”, הוצאת ישיבת דבר ירושלים, פרק ב, יח).

”איזהו עשיר? השמח בחלקו” (אבות ד, א).

”שמח בחלקו” שאנחנו שמחים במה שיש לנו עכשיו, ולא על מה שחוסר לנו! ולהגיד בקול רם ”תודה ה’, נתת לי כל כך הרבה!!”

”אשרנו מה טוב חלקנו...” (תנא דבי אליהו רבה, פרק כא).

מביא פירוש הזקוקין: ”מה טוב חלקנו”, מצד נשמותינו שהוא חלק ה’ ממש (זיקוקין דנורא ובאושין דאשא).

ולסיים עם תפילתי לכולנו:

אשרנו מה טוב חלקנו, שיש לנו אבינו שבשמים שאוהב אותנו כל כך הרבה, ששם בתוכינו נשמה קדושה, ונתן לנו את תורתו האהובה, ושמשיגה בנו ושומר עלינו בכל עת, ובכל פרט ופרט, לפי רצונו.

אימון בהשגחה פרטית ביחד עם הכרת הטוב מביא לשמחה בחלקנו והסתפקות.

ו. תקון כללי של כל המידות (תפארת)

הנתיבות שלום (האדמו”ר הקודם מסלונים זצוק”ל כתב במאמרי פורים (מאמר משנכנס אדר, ז) ש”השמח בחלקו כולל כל המדות...”.

גם, בכתבי הגאון הצדיק מווילנא זצוק”ל (ספר אבן שלמה, פרק ג, אות א, ב) מוצאים משהו דומה: ”בטחון והסתפקות, המה כללים לכל המידות

עשרה צעדים בנתיב השלום

הטובות... כל העבירות והחטאים באים מחמדה, כמ"ש כי לא תחמוד כולל כל הדברות והסתפקות, שהוא ההיפך, הוא יסוד של כל התורה."

"ולא יקנא לשום אדם, כי הכל בהשגחה מן ה', וכפי השיעור הראוי לכל אדם על פי האמת הנכון, נותן לו ה'" (ספר יסוד העבודה, חלק ב, פרק ב, אות ה).

"אמת, אשרי איש שישמע למצותך, ותורתך ודברך ישים על לבו" (תפילת שחרית לפני שמונה עשר).

ז. אמונה וביטחון בה' (נצח והוד)

"מימין ומשמאל יניקת הנביאים, נצח והוד מהם נמצאים וכו'" (קל מסתתר מאת רב אברהם מימון חזק, תלמיד הרמ"ק זצוק"ל בצפת).

מהבעל שם טוב זצוק"ל: "שיש בשכל אדם עשר ספירות וכו' צריך האמונה כמו שאמרו בש"ס דמכות (כג ע"ב) בא חבקוק והעמידן על אחת, 'וצדיק באמונתו יחיה' (חבקוק ב, ד), ובחינת האמונה הם תרי סמכי קשוט נצח והוד וכו'" (ספר כתר שם טוב סימן יא).

חיזוק באמונה וביטחון בה' עם תיקון המידות מביא לאוהב שלום לעצמו.

"ברוך הגבר אשר יבטח בה', והיה ה' מבטחו" (ירמיה יז, ז).

בשער הבטחון בספר חובות הלבבות כתוב: "ומי שבוטח בזולת ה', מסיר האלקים השגחתו מאליו ומניח אותו ביד מי שבטח עליו..." והפירוש לב טוב מסיים: "ואי אפשר לו לאדם להיות משחרר מדאגות, אלא אם הוא בטוח בה'..."

אם הוא לא בוטח בה', הוא בוטח במשהוא אחר, כמו בן אדם אחר,

עשרה צעדים בנתיב השלום

בהורים, באישתו, בעבודתו, לגרום לחץ חברתי, במצב הכלכלי שלו, וכדומה. הכל כדי לא לעצור מלהתקדם בתהליך בנתיב השלום.

מילה שלילית אחת לפעמים, מבן אדם שחשוב לך, שאתה בוטח בו, יותר מהקב"ה, ברגע אחד, יכול להשמיד את ההתקדמות של שנים. לכן, הזהר לשים את ביטחונך רק בבורא עולם, רק באבינו שבשמים. תמשיך לעלות בנתיב השלום יותר חזק משבעה, כדי להגיע למטרתנו בהצלחה רבה, בע"ה.

הנביאים היו מכריזים חיזוק אמונה וביטחון בה' לעם ישראל. על פי סוד השתי שפתים מרמזים לספירות נצח (השפה העליונה) והוד (השפה התחתונה) (שער הכונות, סוכות, דרוש ח).

כדוגמה, לומדים מהנביא אליהו זכור לטוב:

"ונתן בכם חכמה בינה דעת והשכל שתהיו בוטחין בו בכל עת ובכל שעה"
(אליהו רבה יח).

מצוה לספר יציאת מצרים בפה גורמת אמונה.

"האמנתי כי אדבר" (תהילים קטז).

הרי כתוב בספר החינוך, "ואפילו בינו לבין עצמו, אם אין שם אחרים, חייב להוציא הדברים מפיו, כדי שיתעורר לבו בדבר, כי בדיבור יתעורר הלב".

גם היסוד ושורש העבודה (שער התשיעי שער הצאן, פרק ו) מביא כדומה, ובנוסף ממשיך, "ועיקר כוונתו יהיה להכניס בלבם האמונה שלמה באלקותו ית"ש ויתעלה ובגודל גבורותיו ונפלאותיו... והעיקר של הספור היא החדוה והשמחה שבלבו בעת ספור..."

שכל התיבות שמוציא האדם מפיו בהוא ספור סלקין לעיל'... ובזה ראוי

עשרה צעדים בנתיב השלום

להסביר לבני ביתו שאנו מצפים שיעשה לנו הבורא ית"ש ויתעלה ניסים ונפלאות..."

אמונה ובטחון בה' עם תיקון המידות מביא את האדם להיות אוהב שלום לעצמו, בע"ה.

ח. אוהב שלום לעצמו (יסוד)

"צדיק יסוד עולם".

יסוד נקרא בכל התורה כולה, "שלום" (ספר שערי אורה, שער ב).

אמר יוסף הצדיק: "ועתה לא אתם שלחתם אתי הנה כי אלקים, וישימני לאב לפרעה ולאדון לכל ביתו ומושל בכל ארץ מצרים" (בראשית מה, ח).

אוהב שלום לעצמו מביא שלום בית.

היחוד:

ט. שלום בית - יחוד שלום (יסוד) ובית (מלכות)

הרב שמחה שלמה לוין, בנו של הצדיק המפורסם הרב אריה לוין זצוק"ל, כותב: "שבמחלוקת שאינו לשם שמים, בין קורח ומשה רבינו, אשת און בן פלת הצילתו".

הרב ממשיך להסביר: "שורש המחלוקת של קורח כנגד משה נעוץ בהעדר השלום האמיתי בינו לבין אשתו. ואילו אצל און בן פלת ששרר השלום בינו לבין אשתו, ניצל על ידי זה מלהיכשל במחלוקת מחוץ לביתו" (שמחת שלמה, פר' קרח, תשע"ח).

עשרה צעדים בנתיב השלום

נקודה חשובה היא, שהשלום אין פרושו שהיו כולם 'דעת אחת'. חשוב שיהיו כולם 'בלב אחד', למרות הדעות החלוקות.

שלום בית מביא שלום בעולם.

י. שלום בעולם (התולדות)

הגמרא (ברכות יז ע"א) מביאה: "מרגלא בפומיה דאביי, (הגיל היה אביי לומר) לעולם יהא אדם... ומרבה שלום עם אחיו ועם קרוביו, ועם כל אדם, ואפילו עם נוכרי בשוק, כדי שיהא אהוב למעלה ונחמד למטה. ויהא מקובל על הבריות...".

"והיה באחרית הימים... יהיה הר בית ה' בראש ההרים ונשא מגבעות ונהרו אליו כל הגוים... וכתתו חרבותם לאתים, וחניתותיהם לזמרות, לא ישא גוי אל גוי חרב, ולא ילמדו עוד מלחמה" (ישעיה א, ב-ד).

תיקון המידות בכללות ובפרטות מביא שלום לעצמו לבית ולעולם כולו.

"עושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ואל כל ישראל ואמרו אמן"

(תפילת קדיש).

שלום

**תיקון המידות בכללות ובפרטות
מביא שלום לעצמו, לבית ולעולם כולו**

לסיכום

עשרה צעדים בנתיב השלום

סור מרע

הכנות:

- א. החלטה מוחלטת לשנות - הרצון במצח.
- ב. ביטול פנטזיות - ביטול הקליפות המעכבות את הקדושה.

עשה טוב

המוחין (שכל):

- ג. הכרה בהשגחה פרטית - חכמה.
- ד. הכרת הטוב - בינה.

המידות (הרגש):

- ה. שמחה בחלקו - חסד וגבורה.
- ו. תיקון כללי במדות - תפארת (רפואה).

עשרה צעדים בנתיב השלום

ז. אמונה וביטחון בה' - נצח והוד.

ח. אוהב שלום לעצמו - יסוד.

ט. שלום בית - יחוד יסוד ומלכות.

י. שלום בעולם - תולדות.

ברוך אתה ה' אלוקנו מלך העולם יוצר אור ובורא חשך,
עושה שלום ובורא את הכל

(תפילת שחרית)

"ולכן נאמר בו 'עושה שלום ובורא את הכל', כנגד היסוד
הנקרא שלום ונקרא הכל"

(שעה"כ דף י"ט ט"א).

שלום רב לאהבי תורתך ואין למו מכשול

(תהלים קיט, קסה)